

JAN-PAUL

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Samengestelde naam:

- 1] JAN is een Nederlandse variant van JOHANNES: Hebreeuwse naam: 'Hij (= God) zal genadig zijn'.

*

Johannes, Apostel & Evangelist, Efese Klein-Azië; † **ca 104. Feest 27 december.**

Hij was één van de 12 apostelen. Zijn broer was de apostel Jacobus de Meerdere (= de Oudere). Hij behoorde tot de intieme vriendenkring van Jezus. Met Petrus en Jacobus was hij getuige van de opwekking van Jäirus' dochtertje, van Jezus' verheerlijking op de berg en van zijn doodsnood in de Hof van Olijven (Gethsemane). Johannes is de schrijver van het vierde evangelie. Daarin vertelt hij herhaaldelijk over een leerling die bij Jezus bijzonder geliefd was. Algemeen wordt aangenomen dat dit Johannes zelf was. Op het eind van zijn evangelie vertelt hij dat Jezus vlak voor zijn dood aan het kruis aan hem, Johannes, de zorg voor zijn oude moeder toevertrouwde. Naast het evangelie heeft Johannes ook drie brieven geschreven. In de eerste staan de formidabele woorden '**God is liefde**'. Wordt hij afgebeeld als evangelist, dan heeft hij een adelaar bij zich. Geeft men hem weer als apostel, dan heeft hij een kelk in de hand, waar een slangetje of duiveltje uitkomt. Dit slaat op de legende dat men hem ooit heeft willen vergiftigen, maar hij bleef bij het drinken ongedeerd! Hij moet op hoge leeftijd zijn gestorven. De beroemde kerk van Sint-Jan in Den Bosch is naar hem genoemd.

*

Johannes de Doper, Jeruzalem, Palestina; voorloper van Jezus; † **ca 30. Feest 24 juni.**

Hij wordt beschouwd als de voorloper van Jezus de Messias. Hij doopte in de Jordaan een doopsel van bekering en kondigde aan: 'Na mij komt iemand die groter is dan ik; ik ben zelfs niet waard de riem van zijn sandaal los te maken' (dat was nederig slavenwerk!). Hij zag zijn optreden zelf als baanbrekend werk voor de Messias. Toen Johannes Jezus doopte, daalde er een duif op Hem neer, symbool van de Heilige Geest. Zo herkende hij in Jezus de lang verwachte Messias. Hij wees zijn leerlingen op Jezus met de woorden: "Zie, het Lam Gods."

Johannes riep op tot bekering. Hij wees zijn toehoorders erop dat geloven niet erfelijk is. Als je gelooft, kom je tot daden die daarbij horen. Doe je die dingen niet, dan is het een leugen als je zegt dat je gelooft, aldus Johannes. Zo leverde hij kritiek op de koning, Herodes. De relatie met zijn vrouw, Herodias, was volgens de bijbel ongeoorloofd en zondig. Onverschrokken klaagde Johannes de twee aan. Door toedoen van Herodias werd hij uiteindelijk in Herodes' gevangenis om het leven gebracht (Markus 6,14-29). Als Johannes' leerlingen ervan horen komen ze zijn lijk halen voor een eerbiedige begrafenis.

*

- 2] PAUL is een Griekse naam, afgeleid van het bijvoeglijk naamwoord 'paulos' = 'klein': dus 'Kleintje'.

*

Paulus Apostel, Rome, Italië; martelaar; † **67. Feest 25 januari (bekering) & 29 juni (met Paulus).**

Hij kwam uit Tarsis en moet als jongen reeds naar Jeruzalem zijn verhuisd. Hij had nog als leerling aan de voeten gezeten van de beroemde leermeester Gamaliël. Zo was hij uitgegroeid tot een vurige, wetgetrouwe jood, die niets moest hebben van de vrijzinnige sekte van Jezus van Nazareth. We horen voor het eerst van hem, als Stefanus, de diaken, op last van de Joodse overheden wordt gestenigd. Dan leggen de beulen hun mantels neer aan de voeten van Saulus. Hem was er dan ook alles aan gelegen om ze uit te roeien. Daartoe had hij zelfs volmachten gekregen van de Hoge Raad te Jeruzalem. Ze gaven hem het recht om huizen van verdachten binnen te dringen en te controleren of er geen volgelingen van Jezus woonden. Op weg naar Damascus werd hij als een donderslag bij heldere hemel getroffen en op de grond geworpen. Verblind door het felle licht tastte hij hulpeloos in het duister. Een stem vroeg hem: 'Saul, Saul waarom vervolgt je mij?' Een leerling van Jezus, Ananias, overwon zijn weerzin en nam hem bij zich in huis. Paulus was omgedraaid als een blad aan een boom. Van nu af zou hij de meeste fanatieke verdediger van Jezus' leer: het evangelie was er voor ieder die hulpeloos in het duister rondtastte, ongeacht of men tot het uitverkoren volk van de joden behoorde of niet.

Drie jaar lang bereidde hij zich in het verborgene voor op zijn zending. Toen trad hij uit de schaduw en ondernam minstens vier grote reizen. Intussen schreef hij een onbekend aantal brieven, waarvan er veertien in het Nieuwe Testament in de bijbel zijn opgenomen. De laatste reis bracht hem als gevangene naar Rome. Daar had hij huisarrest, maar mocht er ieder ontvangen. Hij hield veel twistgesprekken met de joden en kon maar niet begrijpen dat zij op hun beurt niet Jezus erkenden als Gods zoon. Hij zou onder keizer Nero de marteldood gestorven zijn.

*

Johannes-Paulus II (Karol Woytila), paus, Rome, Italië; † **2005.**
Feestdag 4 april. Zaligverklaard in 2011.